

Kultur & Idrott

20100602

ALLIANSN

Centrumpartiet

Folkpartiet Liberalerna

Kristdemokraterna

FÖRORD

Valet 2010 handlar om framtiden. Vad vi vill att Sverige ska kännetecknas av. Vilka värderingar vi vill ska bära Sverige. Om hur vi ska göra ett bra land ännu bättre. Vi är fyra partier som står för frihet, ansvar och trygghet. Vi tror på människans inneboende kraft och vilja att ta ansvar.

I snart fyra år har vi haft svenska folkets förtroende att leda Sverige. Det har varit fyra år av reformer för jobben, välfärden och framtiden. Valet 2010 söker vi väljarnas förtroende för att fortsätta arbetet. Sverige är ett bra land att leva i. Det betyder däremot inte att allt i Sverige är bra. Mycket finns kvar att göra.

Vid partiledaröverläggningarna i Varberg i oktober 2008 enades Moderata Samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna om att inleda en fördjupning av Allians för Sverige med sikte på valet 2010 och nästa mandatperiod. Ett besked som gavs var att Allians för Sverige i valrörelsen 2010 ska möta väljarna med ett valmanifest som är lika tydligt som i förra valet. Som ett led i detta tillsattes en arbetsgrupp för att utarbeta grunderna och ett konkret reformprogram för den ekonomiska politiken för nästa mandatperiod.

För att ytterligare utveckla, fördjupa och bredda politiken med sikte på mandatperioden 2010-2014 tillsattes tio reformarbetsgrupper i oktober 2009:

Hälso- och sjukvård

Rättsväsende

Miljö och klimat

Entreprenörskap och hållbar tillväxt

Jämställdhet

Familjepolitik

Utbildningspolitik

Äldrepolitik

Kultur- och idrottspolitik

Utrikes- och försvarspolitik

(Grupperna redovisar sina resultat under våren 2010.)

Processen för att ta fram valmanifestet sker i flera steg. Arbetet i föreliggande reformarbetsgrupp är ett sådant steg.

Förslagen i denna rapport är arbetsgruppens. Inom ramen för det fortsatta arbetet med valmanifestet kommer det efter att arbetsgrupper lagt fram sina förslag att ske en bred prövning av förslagen. Prövningen innebär bl.a. att förslagen vägs av mot det reformutrymme som väntas föreligga utifrån inriktningen att det finansiella sparandet åter ska uppvisa balans och överskott på 1 procent av BNP över en konjunkturcykel under nästa mandatperiod. Därtill ska utgiftstaket hållas.

I återgången till överskottsålet om 1 procent ska även hänsyn tas till resursutnyttjandet liksom till osäkerhet och riskbild i prognosen. I prövningen kommer förslagen även att utvärderas utifrån alliansens prioriterade inriktning om full sysselsättning och färre som står utanför arbetsmarknaden. En avvägning mellan angelägna reformer måste alltid ske. Åtgärder som sätter jobben först kommer därför prioriteras. Förslagen ska även prövas utifrån fördelningseffekter.

---

1. Inledning

Allians för Sverige hyser en stark tilltro till kulturens egenvärde och dess inneboende kraft. Ett fritt, starkt och utvecklande liv för kulturen, dess utövare och för de fria konstarna är en förutsättning för det civiliserade och demokratiska samhället. Vi behöver ett starkt kulturliv som med självförtroende fritt kan spegla, granska och ifrågasätta vår samtid. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Med utgångspunkt i kulturens frihet och egenvärde vill Allians för Sverige stärka kulturens och kreativitetens betydelse i samhället. Kulturen är så stark i sig själv att den med bevarat oberoende kan samverka med andra och därmed ta en större plats i hela vårt samhälle. De ideella krafter som bär upp kulturlivet runt om i landet är av stor betydelse för kulturen.

Kulturpolitiken i Sverige före valet 2006 kännetecknades av en brist på visioner. De mål och det politiska ramverk som vägledde kulturpolitiken sattes redan på 1970-talet och utsattes och justerades endast minimalt i mitten 1990-talet. Under samma tid har samhället, kulturlivet och inte minst våra kulturvanor genomgått stora förändringar.

För att se över kulturpolitikens inriktning och arbetsformer tillsatte regeringen en stor kulturutredning. Utredningen presenterade en översyn av kulturen och nya förslag, men bidrog även till att vitalisera den kulturpolitiska debatten. Flera av utredningens förslag har regeringen tagit upp i kulturpropositionen: nya kulturpolitiska mål, en ersättning och fortsättning av Framtidens kultur, ökad samverkan mellan den ideella sektorn, staten och den kommunala nivån, en ny ansvarsstruktur på biblioteksområdet samt satsningar på kulturella och kreativa näringar. Andra förslag har presenterats och bereds, som en regionalisering av kulturpolitiken, en digitaliseringsstrategi samt en ny plattform för musik.

Kulturpolitiken har ett särskilt ansvar för barns och ungas rätt till kultur. Därför införde regeringen utökad fri entré på de statliga museerna för alla upp till 19 år. Tidigare fick de enbart gå gratis på basutställningarna, från den 1 januari 2007 omfattas även specialutställningarna och därmed fick barn och unga fri entré på riktigt.

För att låta unga människor möta professionell kultur lanserades 2008 reformen Skapande skola i årskurserna 7 – 9. Totalt 55 miljoner tillfördes och intresset i kommunerna har varit mycket stort. Så stort att från och med 2010 omfattas även årskurserna 4 – 6 och reformen uppgår nu till 112 miljoner kronor årligen. Den fria scenkonsten tillfördes 10 miljoner kronor för att utveckla sitt arbete med barn-

---

och ungdomskultur och de statliga institutionerna har i sina regleringsbrev fått tydliga uppdrag att särskilt beakta denna grupp.

Kulturpolitiken har under mandatperioden präglats av en ökad medvetenhet om jämställdhet, särskilt i styrningen av våra myndigheter som alla har i uppgift att integrera jämställdhetsperspektiv i verksamheten. Regeringen gav uppdrag om en fördjupad analys av jämställdheten inom scenkonstområdet. Vi kan också se att andelen kvinnliga chefer har ökat vid landets teater- och dansinstitutioner men att samma positiva utveckling inte ännu gäller musikområdet. Regeringen har därutöver avsatt tre miljoner kronor under åren 2007–2009 för projekt som långsiktigt verkar stimulerande och stödjande i arbetet med att uppnå jämställdhet inom scenkonstområdet. Tre miljoner kronor har även avsatts till Delegationen för fördelning av statsbidrag till kvinnors organisering och jämställdhetsprojekt inom kultursektorn. Allians för Sverige kommer fortsätta se över hur arbetet med jämställdhet kan förbättras.

Inom mediepolitiken har regeringen lagt fram flera propositioner, främst det stärkta uppdraget till SR, SVT och UR, samt den nya radio- och tv-lagen som ska träda i kraft vid halvårsskiftet. Public service-propositionen, innebar mer pengar, ökat oberoende och stärkt kulturuppdrag -- en satsning för att bolagen ska kunna fördjupa, utveckla och vidga kulturutbudet.

Den nya radio- och tv-lagen innebär förbättringar och förenklingar jämfört med tidigare lag. Bland annat förenklas bestämmelserna om placering av reklam och reklamavbrott, samtidigt som regler om produktplacering och nya annonstekniker införs. Tv-bolag som sänder från Sverige får bättre konkurrensförutsättningar. Regeringen har skapat bättre förutsättningar för den kommersiella radion, genom friare reklamregler, slopad innehållsreglering och ett nytt tillståndssystem i framtiden. Dessutom får den föreningsdrivna närradion bättre villkor.

Sammantaget har alliansregeringen satsat mer på kultur än vad det gjorts på flera decennier, men mycket återstår att göra. Alliansen kommer att fortsätta reformeringen av kulturpolitiken i den riktning som kulturpropositionen anger. Kulturen ska komma närmare medborgarna, den nya modellen för fördelning av medel till lokal och regional kulturverksamhet ska utvecklas, samverka med den ideella sektorn fördjupas, kulturstöd ska omprövas och en fortsatt översyn av myndigheterna på kulturområdet genomföras i syfte att få effektivare myndigheter och ökad öppenhet.

---

2. Gör det möjligt för fler att ta del av kultur

2.1 SKAPANDE SKOLA

En av alliansregeringens mest uppskattade satsningar för att göra kultur mer tillgängligt för barn och unga är Skapande skola. Under mandatperioden har en stor del av landets elever fått möta professionell kultur i skolan. Arbetsgruppen vill fortsätta satsningen. Initialt bör Skapande skola byggas ut så att den omfattar årskurs 1 – 9, samt förskoleklassen. På längre sikt bör också gymnasieskolan och förskolan omfattas.

Arbetsgruppens förslag: Skapande skola bör byggas ut så att stödet omfattar hela grundskolan samt förskoleklassen.

2.2 KULTUR OCH HÄLSA

Kultur i olika former kan verka läkande och stimulerande. Utvärderingar har visat att kultur inte minst för äldre kan ha stor betydelse för hälsan och välbefinnandet. Ny forskning har påvisat ett positivt samband mellan deltagande i kulturella verksamheter och förbättrad hälsa. De som är kulturellt aktiva och ofta går på bio, teater och museer har generellt sett en bättre hälsa än genomsnittet av befolkningen. Inom kommuner, regioner och landsting pågår ett brett utvecklingsarbete kring hur konst och kultur kan komplettera traditionella metoder, i synnerhet inom vård och omsorg och inom folkhälsoarbetet. Det finns också intressanta försök med *kultur på recept* i flera landsting. Alliansregeringen har initierat en försöksverksamhet med kultur som hjälpmedel i arbetet med att förebygga och förkorta sjukfrånvaro. Arbetsgruppen anser att insatserna inom området kultur och hälsa bör utvecklas vidare och anser därför att de kommuner, landsting och privata vårdgivare som vill pröva nya vägar att använda kultur i vården och omsorgen bör stödjas. Inspirationen hämtar vi från det uppskattade stödet till *Skapande skola*.

Inköp av kulturverksamhet kan förbättra hälsan och öka välbefinnandet för personer som befinner sig i vård på särskilda boenden, vårdavdelningar eller motsvarande. Insatser riktade till äldre men även till barn och ungdomar bör prioriteras. Därtill anser arbetsgruppen att kunskapen om pågående arbete inom området kultur och hälsa bör samlas och spridas.

Arbetsgruppens förslag: Inköp av kulturverksamhet i vården och äldreomsorgen bör stödjas.

2.3 DIGITALISERING AV MUSEERNA ÖPPNAR NYA VÄGAR FÖR ALLMÄNHETEN

Ett tillgängligt kulturarv är viktigt för att vi också ska kunna förstå vår samtid och vårt ursprung. Ny teknik har gett oss nya möjligheter att ta del av historien och de rika samlingar som finns på våra institutioner. Museer, arkiv och bibliotek har därför fått nya uppdrag att fortsätta digitalisera och därmed öka tillgängligheten. För att effektivisera arkivens verksamhet och förbättra samordningen har landsarkiven slagits samman med Riksarkivet.

Arbetsgruppen vill att det digitaliseringsarbete som de statliga museerna har gjort bör öppnas upp för allmänheten. På så sätt kan museernas samlingar och skatter samt vårt gemensamma kulturarv synliggöras och tillgängliggöras för alla. Museerna bör också få i uppdrag att särskilt lyfta fram sina mest betydelsefulla verk.

Arbetsgruppens förslag: De statliga museerna bör få i uppdrag att göra sina digitala samlingar tillgängliga för allmänheten.

De statliga museerna bör särskilt få i uppdrag att lyfta fram sina mest betydelsefulla verk.

2.4 LÄSFRÄMJANDE

En av alliansregeringens viktigaste prioriteringar på kulturområdet har varit att öka läsandet. De läsfrämjande insatserna har fått ökade bidrag sedan alliansregeringen tillträdde, dels genom kunskapsreformen räkna-skriva-läsa, dels genom läsfrämjande insatser. Regeringen har också gått ifrån en direkt styrning av dessa bidrag till förmån för ett flexiblare bidragssystem.

Det är viktigt att återkommande diskutera hur vi sprider läslust och läsglädje till nya generationer. I takt med samhällets utveckling måste också de läsfrämjande insatserna utvecklas. Den senaste bokutredningen i Sverige är mer än tio år gammal. Sedan dess har vi sett en radikal förändring. Digitaliseringen innebär nya möjligheter och nya utmaningar. Tillgängligheten på böcker har ökat.

Biblioteken har en viktig roll för att främja läsandet och nå nya grupper av läsare. De avgiftsfria lånen är en självklar grund för bibliotekspolitiken. Biblioteken är och förblir en läsfrämjande institution, och det finns stora möjligheter för biblioteken i framtidens samhälle.

Samtidigt som läsandet totalt sett är fortsatt starkt tycks samhällsutvecklingen innebära en risk för att läsandet av längre skönlitterära texter minskar i yngre generationer. Internationella undersökningar (PIRLS) visar att färre svenska barn och ungdomar läser för nöjes skull och färre har en mycket positiv attityd till läsning. Det finns vidare fortsatt tydliga sociala skillnader vad gäller läsvanor.

Arbetsgruppen vill därför se en bred bokutredning under nästa mandatperiod, som bland annat ska se hur de läsfrämjande insatserna kan utvecklas samt kartlägga villkoren för kvalitetslitteraturen, både den svenska och den utländska.

Arbetsgruppens förslag: Insatserna för läsfrämjande bör utvecklas och därför bör en bred bokutredning tillsättas.

2.5 HOT MOT FÖRFÖLJDA FÖRFATTARE

Efter fatwan mot Salman Rusdhie 1989 skapades ett europeiskt fristadssystem för förföljda författare. Den yttrandefrihet som är grundlagsskyddad i vårt land och många gånger tas för given är för människor i andra länder en utopi som de bara kan drömma om. Vi vill ta vår del av ansvaret och följaktligen, inom ramen för Utlänningslagens regler, erbjuda skydd åt de författare som lever i länder där de trakasseras och hotas av allvarliga repressalier i form av fängelsestraff, tortyr och till och med dödsstraff. Kulturrådets satsning på att fler svenska orter än Göteborg, Stockholm och Uppsala ska delta i det internationella nätverket av fristadsstäder är positivt. Att öppna fler fristäder för förföljda författare är ett sätt att verka för frihet, öppenhet och tolerans- och gör kampen för yttrandefrihet i högsta grad levande och relevant och detta vill arbetsgruppen att en alliansregering ska verka för.

Arbetsgruppens förslag: Kulturrådet bör intensifiera arbetet med att göra fler svenska städer till fristad för förföljda författare.

---

3. Bättre villkor för kulturskapare

Konstnärer och kulturskapare berikar människors liv och deras konst skänker ett mervärde till samhället. Alliansen menar att det offentliga har ett ansvar för att skapa rimliga livsvillkor för kulturskapare. För detta krävs rättvisa och ändamålsenliga förutsättningar som tar hänsyn till kulturskapares speciella arbetsvillkor och livssituation. Målet är att ge konstnärer större möjligheter att leva på inkomsterna av sitt skapande.

Precis som på andra delar av arbetsmarknaden ska det löna sig att arbeta. Kulturella och kreativa näringar är ett område som utvecklas snabbt och kommer få ökad betydelse för tillväxten framöver. Det finns många entreprenörer och vi ser ständigt nya idéer födas. Regeringen har under den gångna mandatperioden genomfört en lång rad insatser för att göra det enklare, tryggare och mer lönsamt att starta och driva företag, till nytta för alla företagare inom kultursektorn och för att fler ska våga ta steget att starta eget. Målet är att skapa fler jobb i fler och växande företag. Regelverken har förenklats, särskilt för de mindre företagen, och trygghetssystemen för företagare har förbättrats. Det har blivit enklare att få F-skattsedel och egenavgifter och sociala avgifter har sänkts. Nya marknader har öppnats för konkurrens, rådgivningen till företagare har byggts ut och tillgången till kapital har underlättats. För att gynna denna utveckling avsätter kultur- och näringsdepartementen dessutom sammanlagt 73 miljoner kronor under en fyraårsperiod.

En särskild handlingsplan för kulturella och kreativa näringar har presenterats. Det handlar om rådgivning, inkubatorsverksamhet, modeller för samverkan, studie om finansieringsbehov, förbättrad statistik, kompetensutveckling m.m. Syftet med handlingsplanen är att skapa goda förutsättningar för entreprenörer samt potentiella och befintliga företagare inom kulturella och kreativa näringar att utveckla sina affärsidéer och företagande.

Dagens system med livslånga inkomstgarantier till ett fåtal utvalda konstnärer avvecklas ersätts med längre, pensionsgrundande stipendier. Det innebär ett rättvisare system som kommer fler konstnärer och kulturskapare till del. Redan idag är kortare stipendier skattefria, vilket säkrar bättre ekonomiska förutsättningar för kulturarbetare.

En levande och dynamisk kulturdebatt är viktig för utvecklingen av kulturområdet. För att skapa utvecklingsmöjligheter för kulturtidskrifter har förlusttäckningskravet

tagits bort samtidigt som det nu är möjligt för också webbaserade tidskrifter att få stöd.

Förstärkningar med drygt 30 miljoner har under mandatperioden också skett till teater-, dans- och musikallianserna som är en form av anställning där kulturskapare får möjlighet att ta tillfälliga anställningar och däremellan kunna utveckla sitt skapande. Satsningarna har gett fler kulturskapare denna möjlighet. För att stödja framtidens nyskapande kultur har alliansregeringen beslutat att införa Kulturbryggan, 25 miljoner kronor årligen från och med 2011. Tanken är att denna satsning ska mötas av medfinansiering från andra parter.

3.1 SCENKONSTPENSIONER

Regeringen tog initiativ till en översyn av pensionssystemet på scenkonstområdet. I betänkandet Nytt pensionssystem för den statsunderstödda scenkonsten (SOU 2009:50) har utredaren föreslagit att tjänstepensionssystemet för de anställda vid vissa statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutioner, som länsteatrar, länsmusiken samt Operan och Dramaten, anpassas till de arbetsförhållanden som råder inom området samtidigt som pensionskostnaderna blir förutsägbara. Arbetsgruppen anser att detta förslag bör beredas vidare.

Arbetsgruppens förslag: Förslaget om ett nytt pensionssystem inom scenkonsten bör beredas vidare för att hitta en hållbar lösning.

3.2 INLÄSNING AV LITTERÄRA LJUDBÖCKER

Författare vars verk lånas ut på bibliotek får ersättning per utlåning. Arbetsgruppen anser att en liknande form av stöd bör införas för dem som läser in ljudböcker. De får idag en engångsersättning vid inläsningstillfället, men därefter ingen ersättning när ljudböckerna lånas ut.

Arbetsgruppens förslag: En ersättningsordning för inläsning av litterära ljudböcker som lånas ut på bibliotek bör införas.

3.3 KULTURSPONSERING OCH ÖKADE AVDRAGSMÖJLIGHETER

Som komplement till den offentliga finansieringen av kulturverksamheter anser arbetsgruppen att den enskilda finansieringen bör öka. Sverige är i västvärlden relativt unikt i sitt synsätt på sponsring. I många andra länder stimuleras företag att avsätta medel till att finansiera kultur. Reglerna för sponsring av kultur är idag desamma som för idrottssponsring, men avdrag för sponsring av idrott beviljas oftare eftersom marknadsföringsvärdet anses vara tydligare. Av den anledningen

-----

bör det genomföras en översyn av tillämpningen av nuvarande skatteregler samtidigt som möjligheterna för kulturverksamheter att få rådgivning och information från Skatteverket förbättras, med syfte att säkerställa att rätten till avdrag för kultursponsring stärks. Arbetsgruppen anser också att det finns skäl att tydliggöra avdragsrätten för företag vid inköp av samtida konst eftersom sådana köp stimulerar konstmarknaden och därmed möjligheterna för bildkonstnärer att leva på sitt skapande.

Arbetsgruppens förslag: Möjligheterna till kultursponsring i praktiken bör säkerställas. Dessutom bör förutsättningarna för avdragsrätt för företag vid inköp av samtida konst tydliggöras.

3.4 KULTUR FÖR BILDNING

Folkbildningen har en lång tradition i svenskt samhällsliv och präglas av stor frihet. Folkbildningen sätter själv upp målen men staten anger syftena med statsbidraget, som bland annat är att öka människors möjlighet att påverka sin livssituation och att skapa engagemang för samhällsutvecklingen. Folkbildningen skall även stärka och utveckla demokratin samt bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet, och samhällsutvecklingen i stort.

Merparten av statens stöd till amatörkulturen går via anslaget till folkbildning. En av de största civilsamhälleliga aktörerna på kulturområdet är just studieförbunden.

För en kulturpolitik som främjar bildning bör folkbildningen och kultursfären nyttas tätare samman.

Arbetsgruppen anser att kulturinstitutionernas och regionernas arbete för att utveckla sitt samarbete med folkbildningen, och med det civila samhället i övrigt, men också med att stödja kunskapsutbytet mellan myndigheter och olika verksamheter på dessa områden, bör följas upp och utvärderas.

Det är viktigt att understödja den kulturella infrastrukturen som byggts upp av folkbildningsorganisationerna. Folkbildningen har en mycket viktig betydelse som kulturspridare och arrangörer. Därför anser arbetsgruppen att dialogen mellan staten, den kommunala nivån och den ideella sektorn behöver utvecklas. Myndigheterna inom kulturområdet bör få i uppdrag att utveckla sitt samarbete med civilsamhället.

Arbetsgruppens förslag: Folkbildningens och det civila samhällets betydelse för kulturen bör få ökad uppmärksamhet genom en utvecklad dialog samt uppdrag till myndigheterna på kulturområdet.

---

4. Vårt gemensamma kulturarv

Alla människor har ett gemensamt ansvar att värna kulturarvet. Vi är alla medskapare av vår kultur och med det följer också ansvaret att föra den vidare som ett arv till kommande generationer. Vår förståelse av omvärlden bygger på att våra gemensamma minnen vårdas och kan förmedlas till framtiden. Kulturarvet innehåller våra minnesnycklar och genom kunskap om våra rötter bygger vi identitet och kontinuitet. Kunskap om det förflutna ger perspektiv på vår egen tid och respekt för gångna generationers liv och arbete.

Att trygga våra gemensamma minnen är viktigt, och våra kulturarvsbärande institutioner, arkiven biblioteken och museerna, har ett särskilt ansvar för detta. De frivilliga insatser som görs, exempelvis av Hembygdsrörelsen i projekt som *Hus med historia*, är av central betydelse för vården av kulturarvet. Långsiktiga och tydliga villkor är en förutsättning för ett fungerande kulturarvsarbete.

4.1 DET KYRKLIGA KULTURARVET

Svenska kyrkan förvaltar en stor och viktig del av vår historia och hyser ovärderliga konstskatter. Det kyrkliga kulturarvet som består av kyrkor, kyrkliga inventarier, kyrkogårdar och kyrkliga miljöer utgör tillsammans en väsentlig del av vår gemensamma historia med betydelse för alla medborgare. Därför har regeringen beslutat att staten även i framtiden ska ta ett stort ansvar för att stödja Svenska kyrkan i arbetet med det kyrkliga kulturarvet. Under hela nästa mandatperiod avsätts 460 miljoner kronor årligen för detta ändamål.

4.2 RENOVERING AV KULTURFASTIGHETER

Situationen för delar av statens kulturfastigheter är idag akut. Det gäller särskilt Nationalmuseum, men även vid Naturhistoriska riksmuseet, Kungliga Operan samt Dramaten finns stora underhållsbehov. Under en lång tid har nödvändigt underhåll och renoveringar skjutits på framtiden. Till stor del beror detta på det hyressystem som tillämpas för dessa fastigheter, men också på en passivitet från den förra socialdemokratiska regeringen.

Regeringen har sedan 2006 valt att ta sig an dessa fastighetsfrågor samlat. En utvärdering av behoven i ett större sammanhang har genomförts, medel har tillskjutits så att vissa av de berörda institutionerna haft möjlighet att genomföra en del extremt akuta insatser. Statens fastighetsverk har fått i uppdrag att analysera Nationalmuseums renoveringsbehov. Kulturutskottet i riksdagen har – i

---

ett tillkännagivande – lyft och belyst problemen. Även Statens fastighetsverk har lyft fram problemet med de eftersatta underhållet.

Arbetsgruppens ledamöter är eniga om att kulturfastigheterna måste räddas. Som läget är idag finns ingen möjlighet att genom enkla omprioriteringar i kulturbudgeten hantera de stora investeringar som nu ligger framför vissa kulturfastigheter med stora renoveringsbehov. Därför föreslår arbetsgruppen att särskilda medel avsätts att säkerställa att verksamheten kan fortsätta att bedrivas i de ovan nämnda institutionernas kulturfastigheter.

Arbetsgruppens förslag: Särskilda medel bör avsättas för att säkerställa de nämnda kulturfastigheternas renoveringsbehov.

4.3 BRUKA OCH BEVARA KULTURMILJÖN

Kulturarvet och kulturmiljön skyddas av ett flertal olika lagar och föreskrifter, bland annat lagen om kulturminnen och miljöbalken. Alliansen anser att möjligheterna att leva i, bruka och utveckla kulturskyddade fastigheter och miljöer behöver öka. Vi utgår inte från att det behöver finnas en motsättning mellan ägarintresset och bevarandeintresset. Tvärtom har de höga miljövärdena skapats av ägare, som under årens lopp, förvaltat och brukat fastigheter, odlingslandskap och kulturföremål. Arbetsgruppen anser att respekten för äganderätten i högre utsträckning bör präglade arbetet med att värna kulturminnen och kulturmiljöer. Därför vill vi se en översyn av regelverket på kulturmiljöområdet.

Arbetsgruppens förslag: Möjligheterna att leva i, bruka och utveckla kulturskyddade fastigheter och miljöer behöver öka. En översyn bör därför initieras.

5. Filmpolitik för framtiden

Utredningen på filmområdet har lämnat förslag på hur de filmpolitiska insatserna ska finansieras och utformas framöver. Att forma en modern filmpolitik är angeläget. Alliansregeringen har inlett en öppen process och en prövning av olika alternativ för den framtida filmpolitiken där filmutredningen som lämnades hösten 2009 är en del av underlaget. Förlängningen av det nuvarande avtalet med två år ger tid att få in synpunkter på det fortsatta arbetet med att utforma framtidens filmpolitik efter 2012. Den ger också en stabilitet för de kommande åren. Det är inte minst viktigt eftersom det går bra för svensk film.

5.1 NY BRANSCHSAMVERKAN INOM SVENSK FILM

Arbetsgruppen anser att svensk film mår bäst om fler aktörer i branschen kan enas om en gemensam strategi för stöd till produktion av nya svenska filmer, och att det bästa med dagens filmavtal därför bör föras över i en ny form av samverkan inom branschen, där fler verksamma aktörer – inte minst nya distributörer och visningsfönster – är med och bidrar. Staten, nuvarande parter och nya parter bör tillsammans ta ansvar för svensk filmproduktion. Dagens avtal speglar dåligt utvecklingen på filmområdet.

En ny branschsamverkan, där staten och branschen arbetar tillsammans för att främja svensk film, har flera fördelar. Flera finansieringskällor ger möjlighet till ökade resurser, samtidigt som långsiktigheten och stabiliteten ökar. Arbetsgruppen anser att en sådan inriktning av det fortsatta arbetet är att föredra, framför det förslag till statlig filmpolitik med momsväxling som lagts fram av Filmutredningen.

Arbetsgruppens förslag: En ny branschsamverkan på filmområdet bör initieras.

5.2 STÖD TILL DIGITALISERING AV BIOGRAFER

För att bevara och utveckla biografier runtom i landet anser arbetsgruppen att staten bör medverka i en satsning på digitalisering av biografier. Digitalisering kommer inom kort att vara en förutsättning för filmvisning, men också för distribution av annan kultur och för att skapa mötesplatser i hela landet. En satsning bör därför göras för att biografier på mindre orter och komplementbiografier på större orter ska kunna digitaliseras. Filmutredningens uppskattning är att det rör sig om maximalt ca 500 biografialonger som skulle kunna omfattas av en sådan satsning. Ett eventuellt statligt stöd ska kräva en medfinansiering från kommuner, biografägare, näringsliv och andra intressenter.

Arbetsgruppens förslag: En satsning för digitalisering av biografier bör göras.

---

6. Idrott och motion för alla

Idrotten är vår största folkrörelse. Över 20 000 föreningar är anslutna till Riksidrottsförbundet och tillsammans samlar de fler än 3,5 miljoner medlemmar. Vi vill ha en idrottspolitik som syftar till att skapa möjligheter för kvinnor såväl som män, unga såväl som gamla, att utefter egna förutsättningar motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa.

Alliansregeringen har tagit initiativ till satsningen "Idrottslyftet – mer och fler", vilket innebär att svensk idrott tillförts 500 miljoner kronor per år för att öppna dörrarna till idrotten för fler barn och ungdomar och få dem att vilja fortsätta idrotta högre upp i åldrarna.

Idrottsutredningen lade grunden för en ny idrottspolitik, som betonar barnperspektivet och som bygger vidare på den svenska modellen med en självständig idrottsrörelse. Likaså har vikten av att ge personer med funktionsnedsättningar förbättrade möjligheter att idrotta uppmärksammas. Regeringen har i sin handikappolitiska skrivelse slagit fast att den fysiska tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning måste förbättras. Genom att till stora delar ersätta idrottens bidrag från AB Svenska Spel, med en fast finansiering över statsbudgeten, har regeringen bifallit idrottens önskan om ett stabilt finansieringssystem. Inom ramen för det ökade statsanslaget, som nu uppgår till drygt 1,2 miljarder kronor, möjliggörs ökade satsningar på bland annat idrottens antidopningsverksamhet, idrottsforskning samt uppbyggnad av ett nationellt kompetenscentrum för internationella idrottsevenemang. Det är viktigt att få fler stora internationella idrottsevenemang till vårt land.

I den nya idrottspolitiken ryms också en elitsatsning som ger våra idrottare bättre förutsättningar att konkurrera internationellt. RF fick använda sammanlagt 212 miljoner kronor till en flerårig samlad förbundsövergripande och behovsprövad elitsatsning inom svensk idrott. En målsättning med en samlad elitorganisation är att tillvarata och vidareutveckla den centrala kompetensen inom Sveriges Olympiska Kommitté, Sveriges Paralympiska Kommitté och Riksidrottsförbundet. Därtill har Riksidrottsförbundet fått resurser att skapa ett nationellt kompetenscentrum för att få stora internationella idrottsevenemang till Sverige.

6.1 IDROTTSLYFTET

Arbetsgruppen anser att idrottslyftet bör få en fortsättning även efter våren 2011. Folkhälsomålen ska vara det centrala i fördelningen av Idrottslyftets pengar. Den fortsatta satsningen bör ha ännu närmare koppling till skolans arbete för att främja fysisk aktivitet och goda motionsvanor. Satsningen bör breddas till att även vara tillgänglig för andra typer av motionsaktiviteter, till exempel genom samarbete med friluftorganisationer, och på så sätt nå fler barn och ungdomar, särskilt flickor.

Arbetsgruppens förslag: Idrottslyftet bör förlängas och breddas för att omfatta fler barn och unga.

6.2 IDROTTENS SKATTER

Den så kallade idrottsskattekommittén (SOU 2006:23 nya skatteregler för idrotten) föreslog ett antal konkreta regelförenklingar för idrotten. Stiftelse- och föreningsskatteutredningen lämnade i SOU 2009:65 förslag som delvis berör de områden som idrottsskattekommittén behandlade och innehåller förslag för hela ideella sektorn. Arbetsgruppen anser att ett antal av dessa förslag bör genomföras.

I den svenska mervärdesskattelagen finns ett undantag från skatteplikt för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund. Den svenska modellen fungerar väl och idrotten bör i största möjliga mån kunna behålla de förmånliga skattereglerna för föreningslivet. Samtidigt behöver de svenska reglerna anpassas till EUs mervärdesskattedirektiv. Den bästa lösningen vore enligt arbetsgruppen om mervärdesskattedirektivets undantag för allmännyttig verksamhet ses över, så att den ideella sektorn kan undantas från momsplikt. Oavsett hur momsregelverket kommer att utformas i framtiden ska den ideella sektorn i sin helhet inte förlora ekonomiskt på eventuella förändringar.

För att öka elitidrottarens möjligheter att leva av sin idrott yrkesmässigt bör de kunna sprida ut inkomsterna över ett antal år. Arbetsgruppen anser därför att ett idrottskonto för elitidrottare, motsvarande skogsägarnas skogskonto och författarnas upphovsmannakonto, bör införas. Pengar på ett idrottskonto beskattas när de tas ut och inte under intjänandeåren. I våra grannländer Norge och Finland finns modeller som liknar idrottskontot.

Idrottsrörelsen bärs idag till stor del upp av ideellt engagemang från hårt arbetande föreningsaktiva, många gånger föräldrar. En mycket noggrann kontroll av idrottsföreningar – i kombination med ett komplicerat regelverk – har medfört att det blir allt svårare att rekrytera de personer som skulle kunna bistå

---

föreningarna som kassörer eller andra administrativa uppdrag. En stor del av den komplicerade administrationen utgörs av att redovisa löner och förmåner för personer som utför uppgifter i föreningen. En allmännyttig ideell förening behöver i dagsläget lämna kontrolluppgifter till Skatteverket för alla personer som har fått ersättning för mer än 100 kr under ett år. Idrottsskattekommittén föreslog att denna gräns skulle höjas till 1000 kr vilket enligt utredningen också är gränsen för när föreningarna måste börja betala arbetsgivaravgifter och göra skatteavdrag.

Arbetsgruppens förslag: Ett elitidrottsskattekonto bör införas.

Gränsen för när ideella föreningar måste rapportera in kontrolluppgifter till Skatteverket för personer som mottagit ersättningar bör höjas.

SLUTORD

Förslagen ovan svarar arbetsgruppen för. De ska nu prövas inom ramen för det fortsatta arbetet med Alliansens valmanifest. En prövning av om, när, i vilken omfattning och takt förslagen kan genomföras kommer bland annat att göras utifrån det uttalade kravet på ansvarstagande för de offentliga finanserna.